

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Геополітика та геоеконіміка»

на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародні економічні відносини»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Пожар Артем Анатолійович

к.е.н., доцент

кафедри міжнародної економіки та
міжнародних економічних відносин

Контактний телефон	+38-099-504-38-58
Електронна адреса	art.pozhar@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1120

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Усвідомлення майбутніми фахівцями теоретичних засад сучасної геополітики та гео-еконіміки, сутності геополітичних та гео-еконімічних інтересів держав на світовій арені, головних напрямів геостратегії України на міжнародній арені.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 16 год., семінарські заняття 32 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань з історії, політології, географії, економіки

Мова викладання	українська, англійська
------------------------	------------------------

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • ПРН 7 – Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин • ПРН 12 – Визначати гео економічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів • ПРН 16 – Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні, екологічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів • 	<ul style="list-style-type: none"> • ІК – Здатність виявляти та розв'язувати складні задачі і проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог • ЗК 3 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел • СК 2 – Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі • СК 7 – Здатність аналізувати й оцінювати гео економічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні засади геополітики та гео економіки		
Тема 1. «Геополітика та гео економіка» як самостійна наукова дисципліна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати тези, статтю на тему «Основні засади сучасної геостратегії держав світу».
Тема 2. Теоретичні основи гео економіки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань;	Підготувати реферат на тему «Значення концепції територіальності і теорії ідентичності для розвитку

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні засади геополітики та геоeкономіки		
	завдання самостійної роботи; тестування	політичної географії».
Тема 3. Сучасні геополітичні теорії, доктрини і школи	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Геополітичні та геоeкономічні погляди та ідеї Х. Маккіндера», «Геополітичні та геоeкономічні погляди та ідеї К. Хаусхофера»
Тема 4. Геополітична та геоeкономічна структура сучасного світу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати реферат на тему «Характеристика геополітичних макрорегіонів світу».
Модуль 2. Прикладна геополітика та геоeкономіка		
Тема 5. Геополітика та геоeкономіка держави	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Основні сучасні концепції держави».
Тема 6. Геостратегія США, провідних європейських держав та інших країн світу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Основні напрями розвитку повoєнної американської геополітики».
Тема 7. Геополітичні	Відвідування занять; захист	Підготувати доповіді на

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні засади геополітики та геоekonomіки		
конфлікти в сучасному світі та способи їх розв'язання	домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	теми: «Основні підходи до періодизації розвитку геопросторової політичної організації світу».
Тема 8. Українська геополітика та геоekonomіка	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповіді на теми: «Основні напрямки розвитку сучасної української геополітики».

Інформаційні джерела

1. Аджемоглу Д., Робінсон Д. Чому нації занепадають? Походження влади, багатства та бідності. К. : Наш Формат, 2022. 440с.
2. Бжезінський З. Велика шахівниця. Американська першість та її стратегічні імперативи. К. : Фабула, 2022. 288 с.
3. Вегеш М.М., Палінчак М.М., Петрінко В.С. Геополітика в постатях і термінах. Ужгород : Гельветика, 2020. 786 с.
4. Гольцов А.Г. Геополітика та політична географія. – К.: Центр учбової літератури, 2012. 415 с.
5. Гольцов А.Г. Геополітичний вимір стратегії російської федерації на пострадянському просторі. – К. : ЦУЛ, 2018. 391 с.
6. Донцов Д. Геополітика. – Харків : Фоліо, 2020. 608 с.
7. Доценко А. Геополітика. К. : Університет «Україна», 2023.
8. Ігнатєва Т.В. Геополітика України в категоріях і поняттях: минуле та сучасність. – Кам'янець-Подільський: К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2015. 111 с.
9. Кісінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. – К.: Наш формат, 2017 – 320 с.
10. Конспект для підготовки до ЄФВВ з політології та міжнародних відносин. 2024.
11. Лісовський П. Міжнародні відносини. Ментальність, геополітика, глобалізація. – К. : Кондор, 2017. 300 с.
12. Макфол М. Від Холодної війни до гарячого миру. – К. : Yakaboo Publishing, 2021. 496 с.
13. Потехін О., Клименко Ю. Геополітика проти безпеки: союзницьке стримування

- агресії в Європі ХХ – початку ХХІ ст. – К. : Дух і літера, 2023. 552 с.
14. Сучасні економічні теорії в контексті європейської інтеграції. К. : Університет «Україна», 2024. 276 с.
 15. Фергюсон Н. Цивілізація. Як захід став успішним. К. : Наш Формат, 2017. 488 с.
 16. Фукуяма Ф. Витоки політичного порядку. Від прадавніх часів до Французької революції. – К. : Наш формат, 2018. 576 с.
 17. Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. . – К. : Наш формат, 2019. 608 с.
 18. Aaltola A. Geo-economics and power politics in the 21st century the revival of economic statecraft. 2019. 251 p. URL: <https://www.pdfdrive.com/geo-economics-and-power-politics-in-the-21st-century-the-revival-of-economic-statecraft-e184771350.html>
 19. Black J. Geopolitics and the Quest for Dominance. 2016. 352 p. URL: <https://www.pdfdrive.com/geopolitics-and-the-quest-for-dominance-e188586784.html>
 20. Kissinger Henry. On China. – US: Penguin Press HC, 2011. 608 p.
 21. Marshall Tim. Prisoners of Geography: Ten Maps That Tell You Everything You Need to Know About Global Politics. – US: Elliott & Thompson, 2015. 256 p.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо

дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita>. Визнанню можуть підлягати результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені робочою програмою (силабусом) даної навчальної дисципліни.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-у-puet.pdf>.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf.

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet>.

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): обговорення матеріалу занять (10 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): обговорення матеріалу занять (10 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Разом	100

Перелік активностей для отримання додаткових балів

Види робіт	Максимальна кількість балів
Участь у студентському науковому гуртку «Глобус»	5
Участь у наукових студентських конференціях	10
Підготовка наукового проєкту	10

Примітка: додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, яка не може перевищувати 100 балів.

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни